

A fosszilis csontok meghatározását dr. Gasparik Mihály paleontológus (Magyar Természettudományi Múzeum) végezte el. Az Apc, 5-6. lh fosszilis csontanyagában bölény, rénszarvas és vadló csontokat, az Apc, 9. lh. csontanyagában mamutcsontokat különített el.

A leletanyagok tisztítása, tipológiai és technológiai tanulmányozása, a földminták és a faszénminták természettudományos vizsgálata és feldolgozása még folyamatban van.

A feltárások munkatársai: Havasy Orsolya régész, dr. Dobos Anna főiskolai adjunktus, Tóth Magdolna, Bíró László, Somodi Zoltán, Hortobágyi Viktor, Pricz Tamara, Balogh Bodor Tekla és Farkas Gábor technikusok.

GUTAY MÓNIKA

10. Attala, Káposztás (KÖH 72507)

(Tolna megye) V, Ró, Kk

Attalán, a Vörösmarty utca D-i végében, a Dombóvár és térsége ivóvízminőség-javító program tárgyú projekt kivitelezése során egy szennyvízáttemelőt és új ivóvíz gerincvezetékét építették. Ezen a Kaposra lejtő domboldalon, a felszínen is sok őskori, római kori és középkori kerámiatöredéket figyeltünk meg. Ezért a nyomvonalnak ezt a felső részét, amely az Attaláipatak felé tart, lehumusztoltuk egy kanál szélességben, 70–80 cm mélységben. A nyelés után összesen 27, kora vaskori, római kori és késő középkori településekhez tartozó objektum foltja rajzolódott ki a szelvényünkben.

SZABÓ GÉZA

11. Ács, Leier 1.

(KÖH 55723)

(Komárom-Esztergom megye) H, Á

A tatai Kuny Domokos Múzeum 2014. március 17. és április 3. között Ács, 0431/8 hrsz.-ú területen megelőző régészeti feltárást végzett a Leier üzem telephelye melletti, 2013 decemberében lehumusztolt területen. A humusztolás során a felszínen vörös elszíneződések, fekete objektumfoltok bontakoztak ki, valamint közepes mennyiségű, a kora Árpád-korra keltezhető edénytöredéket gyűjthettünk.

A megelőző feltárás során csak a lehumusztolt területet tártuk fel, nem került megkutatásra a humusztalatti terület, ahol további régészeti objektumok előkerülésére lehet számítani.

A munkálatok során egy viszonylag kis méretű, vízmentes kiemelkedés tetején elhelyezkedő, honfoglalás/kora Árpád-kori település maradványait tártuk fel. A település eddig feltételezett központi részén két félig földbe mélyített lakóházat tártunk fel, betöltésében korhatározó kerámiaanyaggal. A lakóházakat szintén félig földbe mélyített külső kemencék és kemencebokrok vették körül (3 külső kemence és 3 kemencebokor). A településrészt körítőárok vette körül, amelynek egy részét sikerült feltárni, benne valószínűleg építőáldozatot tartalmazó ép edénnyel, kissé távolabb tojással.

A lelőhely jelentőségét az adja, hogy a megye Ny-i felén eddig nem került elő hasonló korú település, valamint a rövid egy helyben lakás következtében egy pillanatnyi településszerkezeti állapot megfigyelésére nyílt lehetőség.

A leletanyag a Kuny Domokos Múzeumba került.

LÁSZLÓ JÁNOS

12. Ároktő, Dongóhalom (KÖH 15867)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B

A lelőhelyen a BORBAS (Borsod Plain Bronze Age Settlements) projekt keretében végeztünk geofizikai felmérést, 2014. szeptember 29. és október 3. között, 3 ha területen.

A magnetométeres felmérés kiterjedt a település magján kívül a felszínen jelenleg is látható árkon kívüli területre, ahol több bronzkori ház alaprajzát sikerült azonosítani. A település centrumában, az ismert számos bolygatás miatt ép házalapot nem sikerült detektálni. Bizonyítást nyert, hogy a település második építési fázisát (Füzesabony időszak) körülhatároló árkon kívül is települési területtel kell számolni. A külső települési egység feltehetően mindkét időszakban (Hatvan és Füzesabony) is lakott volt.

Munkatársak: Tobias Kienlin és a kölni egyetem hallgatói.

PUSZTAINÉ FISCHL KLÁRA

13. Ároktő, Határ halom (Mezőcsát, Határ halom) (KÖH 80945)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) R, Sza

A lelőhelyen a Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területein projekt (KEOP-3.1.2./2F/09-11-2013-0041), 7. alprojekt keretében 0,8 ha geodéziai felmérését végeztük el 2014. október 1. és 3. között.

A Mezőcsát és Ároktő határán álló halom formája alapján rézkori temetkezési halom. Mezőcsáti része sokkal jobban lepusztult, ároktői része jobban őrzi eredeti formáját. Tőle É-ra található a mezőcsáti Hörsöngös halom, az egyik leghíresebb hazai kurgán, így jól beleillik a korszak lelőhelyszisztémájába. Körülötte a lucernásban szarmata kerámiát lehetett megfigyelni.

Munkatárs: Honti Szabolcs.

PUSZTAINÉ FISCHL KLÁRA

14. Babócsa, Jadai-dűlő (KÖH 87297)

(Somogy megye) Ő, Á, Kö

Barcs kistérség társult településeinek ivóvízminőség javítása projekt előzetes régészeti dokumentációjának részét képező terepbejárást 2014. július 2–9 között végezték el az MNM NÖK munkatársai. Az érintett területen korábban szisztematikus és átfogó régészeti terepbejárással egybekötött kutatás nem folyt.

Babócsa határában, a településtől DK-re, a Babócsa–Komlósút műút Ny-i oldalán, a műút és az erdőszél által bezárt háromszögben új régészeti lelőhelyet lokalizáltunk. Itt a még alacsony, jó megfigyelési körülményeket biztosító kukoricásban több mint 400 m hosszan, zömében Árpád-kori és középkori, kevés őskori kerámiatöredékeket gyűjtöttünk. A lelőhely a felszíni leletek alapján közepes intenzitású volt.

A terepbejáráson részt vett: Spolár Erika múzeumi asszisztens.

TOKAI ZITA MÁRIA

15. Bakonya, Csucsai-dűlő (KÖH 20071)

(Baranya megye) Ró

A fémkeresősök által évtizedek óta rabolt római kori villagazdaságot 2012–2014 között terepbejárással, fém-detektoros kutatással és robotrepülő felméréssel (Aeroart-Légikép Kft.)